

המחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש

המחלקה לחקירות שוטרים היא גוף חיצוני למשטרה שמנוהל ומבוקר על ידי עורכי דין חיצוניים, שלא עובדים במשטרה. המטרה היא גוף המבקר, שולט ומפקח על התנהגות השוטרים ושופט אותם במקרים שבהם חרגו מתפקידם. חקירת מח"ש כוללת כמה הליכים שלכל אחד השלכות אחרות על השוטר וכדאי להתייעץ עם עו"ד פלילי בכל מקרה ובו קיבלתם זימון לחקירה במח"ש. עו"ד אסף דוק מפרט במאמר להלן מהי המחלקה לחקירות שוטרים (מח"ש) ומהם ההליכים השונים שעוברים בה שוטרים וכיצד כדאי להיערך לחקירה כזו.

מהי המחלקה לחקירות שוטרים?

המחלקה לחקירות שוטרים (מח"ש) היא גוף חיצוני למשטרה. המחלקה משויכת למשרד המשפטים ובראשה עומד פרקליט במעמד זהה לפרקליט המחוז. תפקיד מח"ש הוא לחקור שוטרים, שוטרי משמר גבול ועובדי שב"כ על עבירות שהתבצעו במסגרת תפקידם. יש לדעת כי בסמכותה לחקור ולתבוע כאחד.

היחידה הראשית של המחלקה ממוקמת בירושלים בהר חוצבים ובה עובדים פרקליטי מח"ש וראש המחלקה לחקירת שוטרים, עו"ד אודי כרמל. סניפי המחלקה פזורים ברחבי הארץ ומתבצעות בהם חקירות של [עבירות פליליות של שוטרים](#), באמצעות חוקרי מח"ש ופרקליטים.

מהי סמכות מח"ש?

היחידה לתלונות הציבור של המשטרה היא גוף פנימי של המשטרה, היא פתוחה לקהל הרחב ואפשר בה לדווח על התנהגות לא נאותה של שוטרים. המחלקה לחקירות שוטרים היא כאמור גוף חיצוני ועוסקים בה בחקירת שוטרים ובהגשת תביעות נגדם על חשדות ועבירות שהעונש עליהן הוא מעל שנת מאסר.

בעבר חוקרי מח"ש היו קציני וחוקרי משטרה שהושאלו למח"ש לתקופות מסוימות ולאחר מכן חזרו לתפקידם. כיום, לעומת זאת, רוב החוקרים הם אזרחיים ורובם אף עורכי דין. אמנם חוקרי משטרה הכירו את המערכת טוב יותר, אולם הוחלט שהחוקרים יהיו חיצוניים למשטרה וניטרליים לחלוטין כלפי המערכת.

אף כי מח"ש חוקרת בעיקרה שוטרים, אפשר גם לתבוע באמצעותה אנשים פרטיים שהיו מעורבים בחקירות, למשל חוקרים פרטיים שהיו מעורבים בחקירה בצוותא עם שוטרים.

בניגוד לאזרחים הזכאים לזכות השתיקה, לא יכול שוטר הנחקר במח"ש להשתמש בזכות זו כי אחרת המשך העסקתו במשטרה מוטל בספק. משום כך מומלץ להיעזר בעו"ד פלילי המיומן בדרך חקירת שוטרים במח"ש, כדי לצמצם את נזקי החקירה ולנווט את השוטר בדרך הטובה ביותר עבורו. יש לדעת כי תיק מח"ש כולל אמנם הליך פלילי אך עלול לכלול גם הליך מנהלי ומשמעתי.

הנחיות ספציפיות המתייחסות לעבודת מח"ש הן [אלה](#):

□ [הנחייה מס' 14.4 - סמכות החקירה והעמדה לדין בתלונה נגד שוטר.](#)

□ [הנחייה מס' 2.18 - מדיניות התביעה בתיקי חקירה בהם חשוד בביצוע עבירה כלפי שוטר מתלונן על שימוש בכוח מצד שוטר.](#)

להלן פירוט ההליכים המתקיימים במח"ש:

הליך פלילי מהווה הליך פלילי ככל דבר ומוגש בבית משפט השלום או בבית המשפט המחוזי, בהתאם לעבירה שבה מואשם השוטר. שוטר שנמצא אשם ומורשע מקבל עונש ככל אזרח אחר ואף עשוי לקבל עונש חמור יותר, מתוקף תפקידו כשומר חוק.

הליך משמעתי מוטל על שוטר כעל כל עובד מדינה ועובד ציבור אחר. שוטר יכול לעמוד לדין משמעתי במקביל להליך הפלילי, גם על אותה עבירה. יש מקרים ובהם העבירה של השוטר לא מתאימה להגדרת עבירה פלילית והוא יועמד לדין משמעתי. מומלץ לקבל ייעוץ משפטי אם כדאי להעביר הליך פלילי להליך משמעתי, שכן אם מודה השוטר באשמה במסגרת הליך משמעתי הוא עלול לסיים את תפקידו במשטרה.

הליך מנהלי הוא החלטה של מעסיק השוטר (המשטרה, השב"כ) לנקוט כנגדו סנקציה זו או אחרת, לאור המקרה שבו הואשם. יש לדעת כי גם אם הסתיים ההליך הפלילי או ההליך המשמעתי, צפוי לשוטר לפעמים גם הליך מנהלי כגון פיטורין, השעיה וכדומה. ההליך המנהלי עלול להינקט אף

אם לא התקיימו ההליכים האחרים וגם אם לא הוגש כל כתב אישום. המשמעות המיידית היא פגיעה בשכר של השוטר ובחיי המשפחה, כמו גם פגיעה במוניטין שלו.

דוגמאות לחקירת שוטרים במח"ש

להלן שתי דוגמאות לחקירת שוטרים במח"ש. הראשונה מעידה על התנהגות תקינה של השוטר ואילו הדוגמה השנייה מעידה על התנהגות שאינה הולמת ושאלה גררה הליך פלילי.

בפברואר השנה, 2017, נחקר שוטר במח"ש כי נראה בסרטון דוחף מפגין במסגרת הפגנת הפלג הירושלמי בצומת בר אילן בירושלים. בצילום נראה השוטר דוחף את אחד המפגינים, בלי שזה התגרה בו או איים עליו. המקרה עורר זעם רב וח"כ יהודה גליק אף האשים את המשטרה באלימות וכינה אותה "משטרה חלשה". השוטר אמנם נחקר במח"ש אך שוחרר ללא כל ענישה וללא שום הליך מנהלי או משמעתי. המשטרה, בתגובה, ציינה כי על המשטרה לפעול בכוח סביר כדי לשמור על שלום הציבור וביטחוננו, ועליה לפעול גם במהלך הפגנות סוערות עם מפגינים שמתפרעים כלפי שוטרים ואף מפעילים כנגדם אלימות.

במקרה אחר נחקרו במח"ש קצין בילוש בימ"ר ושני שוטרי בילוש והואשמו בשני מקרים של תקיפה בנסיבות מחמירות ושיבוש מהלכי חקירה. השוטרים עצרו נהגים לבדיקות שגרתיות לצד הכביש, הכו אותם ולאחר מכן עצרו אותם על תקיפת שוטר. במקרה אחד אף הכו השוטרים את אחד המתלוננים בפטיש. הנאשמים צפויים לעונשים כמוגדר בחוק על אלימות ושיבוש הליכי משפט.

התנהלות מח"ש

המחלקה לחקירות שוטרים היא גוף שמאפשר מנהל תקין, ביקורת על כוחות המשטרה ולפיכך שקט נפשי לציבור הנשמע לכוחות החוק. אולם כיום המקום סובל ממחסור בכוח אדם ונסגרים שם תיקים זוטרים יחסית הדנים באלימות שוטרים. התוצאה היא ששוטרים לא נרתעים להשתמש בכוח כנגד אזרחים ומפעילים כלפיהם אלימות בעת מעצר, חקירה או פעולות אחרות.

התיקים הנדונים במח"ש הם בדרך כלל המקרים הקשים והאלימים ביותר, ואלה שהם בעלי עניין לציבור.

עם זאת, יש לזכור כי ככל חקירה אחרת, שוטרים עלולים למצוא עצמם בלב חקירה פלילית או משמעתי במח"ש בגלל השתלשלות עניינים שלא תמיד קשורה ישירות בהם. כל שוטר שקיבל זימון למח"ש זכאי להתייעץ עם [עורך דין פלילי](#) וכדאי לנצל זאת, כדי לדעת מהן ההשלכות של כל הליך והליך ומהי האפשרות הטובה ביותר עבורו. יש לבדוק כל מקרה לגופו ועל שוטר המקבל זימון למח"ש להיערך משפטית ככל אזרח אחר.

זומנת לחקירה במח"ש או הוגש נגדך כתב אישום?

אתה זקוק לעורך דין פלילי המתמחה בייצוג שוטרים שייסע לך להתנהל כראוי אל מול מח"ש, בין אם זה בחקירה מולם ובין אם זה בכותלי בית המשפט. היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לשוטרים אשר מצאו עצמם חשודים או נאשמים בהליכים פליליים מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת [לחקירה במשטרה](#) או הוגש נגדך [כתב אישום](#) על-ידי מח"ש - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}